

På biblioteket i Græsted er der blandt andet en pædagog ansat. Ud over at læse højt for børnene, lærer hun dem også, hvordan man opfører sig på biblioteket, så de er klar til at bruge det, når de starter i skole. – Det er det, den her model kan. Man får bundet nogle institutioner og borgergrupper sammen, siger bibliotekschef Vibeke Steen.

SKOLER OG BIBLIOTEKER SMELTER SAMMEN

Gribskov Kommune har 12 års erfaring med at lade folkebiblioteket drive to af kommunens skolebiblioteker. Nu vil de være den første kommune til at lade folkebibliotekerne drive alle skolebibliotekerne.

tekst **SIMON LESSEL** /// foto **STEEN WREM**

Det er ikke sikkert, at det er en bibliotekar, man støder på som den første, når man træder ind på Græsted Bibliotek. Her arbejder en journalist, en pædagog, en lærer, en it-mand og to bibliotekarer. Det gør der, fordi Gribskolen har overgivet opgaven med at drive skolebiblioteket til folkebiblioteket i Gribskov. – Fordelen er, at vi får langt mere ud af de ressourcer, vi har tilsammen.

Vi udnytter fælles kompetencer, materialer og faciliteter, fortæller bibliotekschef i Gribskov Kommune Vibeke Steen om samarbejdet med skolen.

Et samarbejde der også rent fysisk kommer til udtryk, da lånerne skal ind gennem skolegården for at komme ind på biblioteket.

I 12 år har Gribskov høstet erfaring med at lade folkebiblioteket drive skolebibliotekerne. Først på Gribskolen og senere også Nordstjernes skolen i Helsingør. Her har man dispensation fra Undervisningsministeriet til at lade folkebibliotekerne drive to af skolebibliotekerne, der nu går under

navnet pædagogiske læringscentre (PLC). Den model arbejder skolelederne og politikerne på at udbrede til resten af kommunens skoler, og det vil man ifølge Ministeriet for Børn, Unge og Ligestilling i så fald være de første til at indføre. Både bibliotekschefen og byrådsmedlem Ulla Dræbbye (S) peger på, at opbakningen til indførelsen af 'den fulde model' kommer nedefra – fra skolelederne.

– Politisk er det vigtigt at huske på, at det er de øvrige skoleledere, der beder om at få lavet en fælles drift af de pædagogiske læringscentre, siger Ulla Dræbbye, der også sidder i bestyrelsen for Danmarks Biblioteksforening.

A close-up portrait of Vibeke Steen, a woman with long brown hair and blue eyes, looking slightly to the right. She is wearing a black top with a pink scarf. The background is blurred, showing other people in a library setting.

At integrere skolebibliotek og folkebibliotek kræver ifølge bibliotekschef Vibeke Steen et tæt samarbejde mellem biblioteket og skoleledelsen, samt at begge parter "glemmer alt om", at de arbejder i hver sin forvaltning.

– Når en fuld model er kommet på tale, er det jo fordi, man har to steder, hvor det er lykkedes, og hvor opgaven løftes i tæt samarbejde med skoleledelsen, siger bibliotekschef Vibeke Steen.

Modellen vil bringe flere kompetencer ind i folkeskolen, mener Ulla Dræbye.

– Jeg tror, at man ved at slå kræfterne sammen og overlade driften til folkebibliotekerne får nogle flere kræfter ind i folkebibliotekerne. Man får noget mere faglighed, siger hun.

Tak til reformen

Gribskov-modellen er kun blevet mere aktuell efter folkeskolereformen. Her er skolerne i højere grad forpligtet til at indgå samarbejder med lokale idrætsforeninger og det lokale kultur- og erhvervsliv – det der med folkeskolereformens terminologi kendes som 'den åbne skole'. Det er lige netop den del af skolereformen, som bibliotekschef Vibeke Steen mener, at folkebiblioteket kan være med til at hjælpe folkeskolerne med. På den måde bliver skolerne ikke, som de traditionelt set opfattes som, "meget isolerede" fra kommunen som helhed, lyder det. Da hun havde læst reformteksten, var hun ikke i tvivl om, at folkebibliotekerne skulle drive skolebibliotekerne.

– Som kulturinstitution har vi kontakt til alle idrætsforeninger, kulturinstitutioner, kunstnere og erhvervsliv, så selvfølgelig skal vi drive skolebiblioteket. I Gribskov har vi sat os for bordenden for at gøre det på alle

skoler. Det giver ikke mening kun at gøre det på en eller to, siger hun.

Ved at lade folkebiblioteket drive skolebibliotekerne tager man noget af vægten fra folkeskolens skuldre, så der kan komme mere ro på til at indføre folkeskolereformens andre krav, lyder det.

– Havde vi ikke været her, havde skolen måske haft én pædagogisk læringsvejleder, der skulle løfte hele den her opgave. Her slår vi kræfterne sammen, fortæller Vibeke Steen.

En dybere mening

Folkebiblioteket støtter op om skolen på en række områder. Den ansatte lærer på biblioteket er uddannet læsevejleder og står for planlægningen af læsningen på skolen. Samtidig planlægger hun, hvordan biblioteket kan støtte op om den læseindsats, der sættes i gang på skolen, med forfatterarrangementer og eksperter, der kan lære forældrene, hvordan man støtter op om børnenes læsning. Bibliotekets journalist har stået for et demokratiprojekt for nogle klasser i samfundsfag og underviser også i, hvordan eleverne læser en avis kildekritisk, samt hvordan eleverne kan søge på nettet efter kilder. Det hele ud fra tankegangen om, at folkebiblioteket kan understøtte

GRIBSKOV-MODELLEN

Forslaget om en model i Gribskov Kommune, hvor alle skolerne pædagogiske læringscentre drives af folkebibliotekerne er lige nu i høring i skolebestyrelserne. Forslaget behandles 9. maj i Børne- og Ungeudvalget og dagen efter i Kultur- og fritidsudvalget. Den 30. maj behandles forslaget i byrådet. Pt. drives skolebiblioteket på Gribskolen og Nordstjerneskolen af folkebibliotekerne. Gribskov er den første kommune i landet, der arbejder på en løsning med at lade folkebiblioteket lede alle kommunens pædagogiske læringscentre. På landsplan leder ni folkebiblioteker fordelt på syv kommuner skolerne pædagogiske læringscentre. Blandt andet i Nyborg Kommune drives to pædagogiske læringscentre af folkebibliotekerne.

skolen, og skolen kan understøtte fundamentet for folkebiblioteket.

– Det, vi laver i skolen, egner sig også i mange tilfælde til at aktivere borgerne med om eftermiddagen, siger Vibeke Steen.

At drive et kombineret skole- og folkebibliotek er dog ikke uden konsekvenser. Da folkebiblioteket og skolebiblioteket i Græsted blev lagt sammen, var der i starten nogen, der protesterede over den mulige udsigt til manglende fred og ro under deres avislæsning. Men de protester forstummede hurtigt. Samtidig er det ikke altid, at bøgerne står lige nøjagtig der, hvor de skal. Men det har både elever og Græstedborgerne lært at leve med.

– Nogle bøger ligger ned, andre står

omvendt. Det er stensikkert, at de ikke helt står, hvor de skal stå. De står måske inden for en meters penge, men vi kan ikke gå og bruges vores tid på at ordne hylderne efter 8. klasses projektuge. Så vi er nødt til at give køb på nogle af de ting, der har været en lang tradition for på et folkebibliotek. Vi er simpelthen nødt til at lære at sige pyt, siger Vibeke Steen.

Kerneopgaven er fællesskaber

Men der er ifølge Vibeke Steen også en dybere mening med at folkebiblioteket skal drive de pædagogiske læringscentre. Det handler om at etablere et grundlag for fællesskaber. For Gribskov-modellen udspringer også af et syn på, hvad folkebibliotekets

Eleverne fra Gribskolen har mulighed for både at spørge en journalist, en bibliotekar, en fastansat lærer, en it-mand eller en pædagog om hjælp til deres projekt. Alle disse forskellige faggrupper er nemlig ansat på det integrerede folke- og skolebibliotek i Græsted kaldet BLIK.

kerneopgave er. Og den er netop at skabe fællesskaber, forklarer Vibeke Steen med henvisning til det stigende antal danskere, der bor alene. Det kan være fællesskaber i form af læsegrupper, dokumentarfilmsarrangementer, men det kan også være det hold af otte frivillige i Helsingør, der lærer børn mellem otte og 15 år at programmere. Eller pensionistklubben, der lærer kommunens børn at spille skak.

– En af de pensionister kan jo være lige præcis den voksen, der gør en forskel for et barn, der har det rigtig svært. Der er ikke andre offentlige institutioner, der tilbyder alle uden undtagelse adgang og mulighed for at deltage, siger hun opsummerende om bibliotekets kerneopgave.

■ sile@kl.dk

